

31ste zondag door jaar B

Mc. 12, 28b-34

“Wat is het voornaamste gebod in de wet?” Dat is een vraag die veel mensen niet sympathiek in de oren klinkt. Tegenwoordig hebben nogal wat mensen een allergie voor wetten, geboden en verboden: we bepalen zelf wel wat we doen en laten. En als ge als Kerk slecht wilt scoren, moet ge daar maar overal over praten: zondagsplicht, Paasplicht enz.

Nu staat er in het Grieks (het Evangelie werd in het Grieks geschreven) een woordje dat eigenlijk niet zozeer ‘gebod’ betekent, maar ‘opdracht’: wat is de voornaamste opdracht die God ons geeft? Dat klinkt al heel anders. En de voornaamste opdracht die een mens heeft is: God en de naaste liefhebben.

Maar dan nog zijn er mensen die zeggen: dat is onzin, want God kan u niet gebieden Hem lief te hebben, en ge kunt ook uw naaste niet liefhebben op commando. Klopt. Liefde ontstaat niet uit plicht, dat komt niet voort uit de wet. Liefde laat zich niet dwingen en dat is maar goed ook, want daardoor kent ze ook geen beperkingen: echt beminnen doet ge automatisch altijd met heel uw hart, heel uw ziel en al uw krachten.

Maar daarom is het ook belangrijk te weten wat onder dat Bijbelse ‘beminnen’ verstaan wordt. Het woordje ‘liefde’ kan veel dingen betekenen: men kan verliefdheid bedoelen, of ouderliefde, het kan waardering of genegenheid zijn, of gewoon naastenliefde.

De liefde die in het Evangelie gevraagd wordt betekent niet dat ge iedereen lief of aardig moet gaan vinden: ge kunt nooit warme gevoelens koesteren voor iedereen. Ik kom mensen tegen waarvan ik denk: “Wat een kwal.” Hetgeen het Evangelie bedoelt kunt ge misschien het best begrijpen als: God en de naaste hun recht geven, hen de plaats geven die hun toekomt. En die twee, God en de naaste, moogt ge niet van elkaar scheiden. Het is zoals de vleugels van een elektrische deur die alleen maar samen open en dicht gaan.

Dat dubbelgebod, of beter die ‘dubbelopdracht’ uit het Evangelie is niet iets wat ons vanuit een wet of geboden wordt opgedrongen: het verlangen om dat te kunnen ligt in iedere mens ingebakken, simpelweg omdat iedere mens ook beeld en gelijkenis is van God. Sterker nog: er is geen écht diep menselijk geluk mogelijk zonder een verhouding van liefde tot God en de medemens.

Een melaatse vroeg ooit aan Moeder Theresa, terwijl ze zijn wonden aan het verzorgen was: “Waarom doet ge dat?” Iedereen zag die man langs de straat liggen en liep eraan voorbij, Moeder Theresa nam hem mee naar haar klooster en verzorgde hem. Ze antwoordde: “Omdat ik God zie in uw gelaat”. De melaatse keek met zijn bloeddoorlopen ogen naar het rimpelige gezicht van Moeder Theresa en zei: “En ik zie God in u, want niemand anders doet voor mij wat gij voor mij doet”. Eigenlijk is dat de kortst mogelijke ‘vertaling’ van het Evangelie van vandaag waar niets van dwang of geboden achterzit, maar alleen maar het simpele, oprechte verlangen goed te zijn en God te dienen.

Dat woordje ‘verlangen’ is dat heel belangrijk, want dat dubbelgebod altijd en ten volle waarmaken kunnen we niet: daar zijn we te klein, te beperkt voor. Maar als het verlangen er maar is en wakker blijft: dan zijn we al een heel eind, hoe gebrekkig onze vertaling ervan soms ook is. Amen.

Johan Goris, pastoor